

[Harald Nielsen.]

at det i modsætning til nu blev statens samlede tilskud til dette formål, der kom til at variere fra år til år. Man kunne f. eks. give gennemsnittet af, hvad der i en årrække er givet i opdyrkningstilskud — det ville vel komme til at ligge omkring 90—100 kr. pr. ha, hvilket omtrent er $\frac{1}{5}$ af opdyrkningsomkostningerne. En sådan ordning ville, såvidt jeg kan skønne, set over en længere årrække ikke betyde en større udgift for staten, men ville, tror jeg, blive hilst med tilfredshed af hedeopdyrkerne, og jeg henstiller derfor til den højtærede landbrugsminister at overveje, om der ikke kan ske en ændring i den her nævnte retning.

Jeg følger dog til for at undgå enhver misforståelse, at jeg taler ikke på selskabet Hedebrugets vegne; jeg taler helt på egne vegne og udfra egne erfaringer om, hvorledes man blandt hedeopdyrkere ser på denne sag.

Dernæst har jeg nogle ord til den højtærede minister for offentlige arbejder vedrørende de regler, hvorefter de afgifter, der indgår til vejformål, fordeles til kommunerne. De nugældende regler er nemlig efter min opfattelse ikke rimelige overfor de tyndt befolkede egne, idet fordelingen som bekendt sker i forhold til de udgifter til vejformål, kommunerne har afholdt i tidligere år, og heraf følger jo ganske naturligt, at de kommuner, der økonomisk ikke magter ret meget, må nøjes med en såre beskedne andel i vejpengene, hvilket atter medfører, at det samlede beløb, som disse kommuner kommer til at råde over, bliver helt utilstrækkeligt til dækning af udgifterne ved en forsvarelig istandholdelse af deres vejnet.

Til belysning af forholdet kan jeg nævne, at i alle Danmarks landkommuner, taget under eet, er der 49 indbyggere pr. km bivej. I Ringkøbing amts landkommuner, taget under eet, er der kun 28 indbyggere pr. km bivej, og tager man de 31 tyndest befolkede kommuner i Ringkøbing amt, har de kun 18 indbyggere pr. km bivej, enkelte kommuner endogså kun 7 indbyggere pr. km.

Det er jo ligetil, at det gør en meget væsentlig forskel, om man er 7, 18 eller 49 til at afholde udgifterne ved en vejkilometers vedligeholdelse. Når så dertil kommer, at tildelingen af vejpengene efter de gældende regler bliver sparsom, vil man indse, at disse kommuner er sådan stillet, at de i virkeligheden slet ikke økonomisk magter deres vejudgifter, om vejene da skal holdes blot nogenlunde i orden. Det er derfor, synes jeg, i allerhøjeste grad påkrævet, at der sker en ændring i fordelingsreglerne

om vejpengene, således at også de tyndt befolkede egne kan få midler til at gøre deres veje i stand. Det må også nok kunne lade sig gøre, for man har indtryk af, at der visse steder, hvor vejpengene flyder mere rigeligt, ligefrem rutes med dem. Jeg tænker bl. a. på, hvad der i øjeblikket foregår ved de arbejder, der er i gang ude på Roskilde landevej, hvor man bryder god solid, engelsk chaussébrolægning op for at cementere og lave moderne vejbane i stedet, eksproprierer tilstødende arealer for at udvide vejen, altsammen, som jeg ser i aviserne, nærmest fordi man ønsker at give vejen nogle små sving, da der er nogle, der finder det altfor kedeligt at køre ad snorlige landeveje. Det forlyder, at det, der her foregår, koster 1 mill. kr. pr. km, og når man hører sådan noget og ser det, der foregår forskellige steder, hvor vejpengene synes at flyde meget rigeligt, så er det, man siger til sig selv: det ville være mere formålstjenligt, om disse vejpenge kom ud til de tyndt befolkede egne, hvor der i allerhøjeste grad er brug for dem. Jeg vil derfor meget henstille til den højtærede minister for offentlige arbejder at overveje en revision af disse fordelingsregler.

Endelig ville jeg spørge den højtærede undervisningsminister, om han ikke kunne tænke sig at rette en lille fejl, der efter min og adskillige andres mening er i den nuværende skolelovgivning. Efter denne kan nemlig en præst, der har to sogne under sig, kun indvælges i det ene sogns skolekommission. Det burde være sådan, at han kunne indvælges i dem begge to, når befolkningen iøvrigt ønsker det. En sådan ændring må ikke være så vanskelig at gennemføre, og den bør ikke vente, indtil en større revision af skolelovgivningen muligt skal finde sted.

Dernæst kunne jeg også ønske, at den højtærede undervisningsminister ville interessere sig for en revision af radioloven. Jeg har ved tidligere lejligheder draget dette spørgsmål frem og i de diskussioner, vi har haft om denne sag, fæstnet mig navnlig ved det krav om politisk upartiskhed, som man efter min mening bør stille til radiofonien. Hvad man end vil mene om radiofoniens værdi som kulturfaktor — og derom kan der jo være meget delte meninger —, er der næppe tvivl om, at den som propagandainstrument har en virkning, der langt overtræffer den, der kan udfolde sig i presse og på almindelige møder, og denne kendsgerning indskærper, synes jeg, nødvendigheden af den strengeste upartiskhed, når politisk betonet stof udsendes. Jeg ønsker ikke en upolitisk radio eller en radio, der ikke sætter samfundsspørgsmål under debat, ingen-